

Bruxelles, den 20.5.2020
COM(2020) 555 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

Slovenien

**Rapport udarbejdet i medfør af artikel 126, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske
Unions funktionsmåde**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

Slovenien

Rapport udarbejdet i medfør af artikel 126, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

1. INDLEDNING

Den 20. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul. Klausulen som fastsat i artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 3, artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97 samt artikel 3, stk. 5, og artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1467/97 letter samordningen af budgetpolitikken i perioder med et alvorligt økonomisk tilbageslag. I denne meddelelse forelagde Kommissionen Rådet sin vurdering af, at den aktuelle situation i lyset af det forventede alvorlige økonomiske tilbageslag som følge af covid-19-udbruddet giver anledning til at aktivere klausulen. Den 23. marts 2020 tilsluttede medlemsstaternes finansministre sig Kommissionens vurdering. Aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul giver mulighed for midlertidigt at afvige fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, forudsat at dette ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare. For så vidt angår den korrigerende del kan Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen beslutte at vedtage en revideret finanspolitisk kurs. Den generelle undtagelsesklausul suspenderer ikke procedurerne under stabilitets- og vækstpagten. Den tillader medlemsstaterne at fravige de budgetkrav, der normalt ville gælde, og sætter Kommissionen og Rådet i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til koordinering af politikken inden for rammerne af pagten.

Ifølge de data, der blev indberettet af Slovenien den 31. marts 2020 og efterfølgende valideret af Eurostat¹, udgjorde Sloveniens offentlige overskud 0,5 % af BNP i 2019, mens den offentlige bruttogæld udgjorde 66,1 % af BNP. Slovenien forventer ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 et underskud på 8,1 % af BNP i 2020 og en gæld på 82,4 % af BNP.

Det forventede underskud for 2020 peger umiddelbart i retning af et uforholdsmæssigt stort underskud som defineret i stabilitets- og vækstpagten.

Kommissionen har derfor udarbejdet nærværende rapport, hvori den undersøger Sloveniens overholdelse af traktatens underskudskriterie og gældskriterie. Alle relevante forhold er taget med i betragtning, og der er taget behørigt hensyn til det alvorlige økonomiske chok som følge af covid-19-pandemien.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>.

Tabel 1. Offentligt underskud og offentlig gæld (i % af BNP)

		2016	2017	2018	2019	2020 KOM	2021 KOM
Underskudskriteriet	Offentlig saldo	-1,9	0,0	0,7	0,5	-7,2	-2,1
Gældskriteriet	Offentlig bruttogæld	78,7	74,1	70,4	66,1	83,7	79,9
	Afvigelse fra gældsreduktionsmålet				-6,8	2,8	-2,8
	Ændring i strukturel saldo	0,4	0,6	-0,2			
	Påkrævet minimal lineær strukturtilpasning (MLSA)	-1,1	-2,1	-6,2			

Anm.: MLSA (minimum linear structural adjustment) henviser til den minimale lineære strukturtilpasning.
Kilde: Eurostat, Kommissionens forårsprognose 2020.

2. UNDERSKUDSKRITERIET

Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 forventes Sloveniens offentlige underskud i 2020 at udgøre 8,1 % af BNP, hvilket er over og ikke tæt på traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. Stigningen i underskuddet afspejler de planlagte stimulerende foranstaltninger på 4,4 % af BNP og virkningerne af den økonomiske afmatning.

Den forventede overskridelse af traktatens referenceværdi i 2020 er exceptionel, da den skyldes et alvorligt økonomisk tilbageslag. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020, som tager højde for konsekvenserne af covid-19-pandemien, forventes realvæksten i BNP at falde med 7,0 % i 2020.

Den forventede overskridelse af traktatens referenceværdi ventes at være midlertidig, idet det offentlige underskud ifølge Kommissionens forårsprognose 2020 vil være under 3 % af BNP i 2021. Disse prognoser er imidlertid forbundet med usædvanlig stor usikkerhed.

Det forventede underskud i 2020 er således over og ikke tæt på traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. Den forventede overskridelse betragtes som exceptionel som defineret i traktaten og i stabilitets- og vækstpagten, og den betragtes i øjeblikket også som midlertidig. Analysen antyder således, at underskudskriteriet som defineret i traktaten og forordning (EF) nr. 1467/97 umiddelbart ikke er opfyldt.

3. GÆLDSKRITERIET

Den offentlige gældskvote faldt fra 70,4 % af BNP i 2018 til 66,1 % af BNP i 2019. Faldet i gældskvoten skyldtes hovedsageligt overskuddet på den primære saldo, nævnereffekten fra et stigende nominelt BNP og de negative stock-flow-tilpasninger.

Ifølge de indberettede data overholdt Slovenien gældsreduktionsmålet i 2019, idet forskellen i forhold til målet er 6,8 % af BNP.

Analysen baseret på de endelige tal for 2019 antyder således, at gældskriteriet er opfyldt.

4. RELEVANTE FORHOLD

I henhold til traktatens artikel 126, stk. 3, skal Kommissionen udarbejde en rapport, hvis en medlemsstat ikke opfylder kravene i forbindelse med et af eller begge disse kriterier. I denne

rapport "tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt".

I artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1467/97 præciseres det, hvilke forhold der er tale om, idet det fastsættes, at der skal tages behørigt hensyn til "alle andre forhold, som efter den pågældende medlemsstats opfattelse er relevante for at kunne foretage en samlet kvalitativ vurdering af overholdelsen af underskuds- og gældskriteriet, og som medlemsstaten har forelagt Rådet og Kommissionen".

Som præciseret i artikel 2, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1467/97, for så vidt angår opfyldelsen af underskudskriteriet i 2020, kan der, eftersom den offentlige gældskvote overstiger referenceværdien på 60 %, og den dobbelte betingelse ikke er opfyldt — dvs. at underskuddet fortsat er tæt på referenceværdien, og at overskridelsen af referenceværdien er midlertidig — ved vurderingen af, om Slovenien overholder underskudskriteriet ikke tages hensyn til disse relevante forhold i faserne forud for, at det fastslås, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

I den aktuelle situation udgør covid-19-pandemien og dens økonomiske følger, som har betydelig indvirkning på budgetstillingen og skaber stor usikkerhed om fremtidsudsigterne, et vigtigt yderligere forhold, der skal tages med i betragtning vedrørende 2020. Pandemien har desuden ført til aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul.

4.1. Covid-19-pandemien

Covid-19-pandemien har ført til et større økonomisk chok, som har betydelig negativ indvirkning i hele Den Europæiske Union. Dens konsekvenser for BNP-væksten vil afhænge dels af pandemiens varighed, dels af de tiltag, der iværksættes af de nationale myndigheder og på europæisk og globalt plan for at inddæmme spredningen, beskytte produktionskapaciteten og understøtte den samlede efterspørgsel. Medlemsstaterne har allerede truffet eller er i færd med at træffe budgetmæssige foranstaltninger til at øge sundhedssystemernes kapacitet og yde hjælp til de personer og brancher, der er særlig hårdt ramt. Der er også truffet omfattende foranstaltninger til at understøtte likviditeten såvel som vedtaget andre garantier. Når der foreligger mere detaljerede oplysninger, skal de kompetente statistiske myndigheder undersøge, hvorvidt disse foranstaltninger har umiddelbar indvirkning på den offentlige saldo eller ej. Sammen med faldet i den økonomiske aktivitet vil disse foranstaltninger føre til væsentlig større offentlige underskud og højere gæld.

4.2 Den økonomiske situation på mellemlang sigt

Sloveniens økonomi voksede med 2,4 % i 2019. Beskæftigelsen steg fortsat med uformindsket styrke, og arbejdsløsheden kom helt ned på 4,0 % i det sidste kvartal. Selv om væksten blev mere moderat i slutningen af året, gik Slovenien ind i denne krise i en forholdsvis stærk position.

I 2020 forventes økonomien at falde med omkring 7 % på baggrund af Kommissionens forårsprognose 2020. Den økonomiske aktivitet forventes at stige i anden halvdel af 2020 og drage fordel af de stærke politiske foranstaltninger, der er vedtaget for at øge beskæftigelsen og afbøde virkningerne for husholdninger og virksomheder, der rammes under den økonomiske afmatning. I 2021 forventes væksten at nå 6,7 %. Udsigterne på kort sigt omfatter en særlig grad af usikkerhed med hensyn til pandemiens varighed og dens

økonomiske virkninger. Dette udgør en formildende omstændighed i forbindelse med vurderingen af Sloveniens opfyldelse af underskudskriteriet i 2020.

4.3 Budgetstillingen på mellemlang sigt

Det samlede overskud faldt fra 0,7 % af BNP i 2018 til 0,5 % af BNP i 2019.

Den 13. juli 2018 henstillede Rådet til Slovenien at sikre, at den nominelle vækst i de primære offentlige udgifter, eksklusiv diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og engangsforanstaltninger, ikke oversteg 3,1 % i 2019 ("udgiftsmålet"), svarende til en strukturel tilpasning på 0,65 % af BNP². Den samlede vurdering peger i retning af en væsentlig afvigelse fra den anbefalede tilpasningssti i retning af den mellemfristede budgetmålsætning i 2019 og for 2018 og 2019 samlet set.

Stabilitetsprogrammet indeholder oplysninger om væsentlige foranstaltninger til at bekæmpe pandemien og støtte økonomien. Heri anslås det, at disse direkte støtteforanstaltninger i 2020 vil have en budgetmæssig virkning på 4,4 % af BNP.

De finanspolitiske fremskrivninger i Kommissionens forårsprognose 2020 og i stabilitetsprogrammet for 2020 er behæftet med en høj grad af usikkerhed.

4.4 Den offentlige gæld på mellemlang sigt

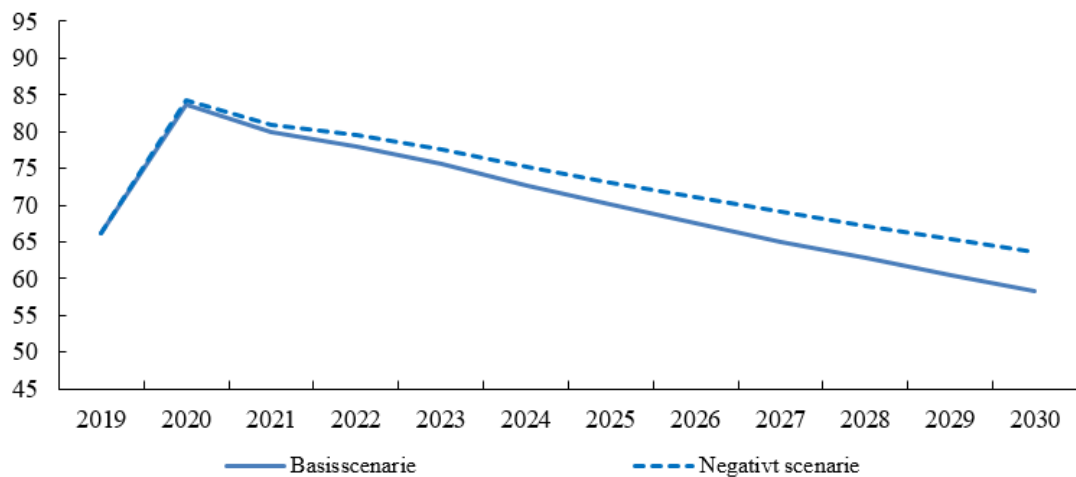
Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020 forventes den offentlige gæld at stige fra 66,1 % af BNP i 2019 til 83,7 % i 2020.

Gældsholdbarhedsanalysen er blevet ajourført i forbindelse med Kommissionens forårsprognose 2020. Denne analyse bekræfter, at gældssituationen i Slovenien uanset risiciene fortsat er holdbar på mellemlang sigt, og tager de vigtige formildende omstændigheder (herunder gældsprofilen og det historisk lave renteniveau) i betragtning. Selv om gældssituationen forværres som følge af den aktuelle covid-19-krise, så forventes gældskvoten i basisscenariet at være på en holdbar (nedadgående) kurs på mellemlang sigt³.

² Rådets henstilling af 13. juli 2018 om Sloveniens nationale reformprogram for 2018 og med Rådets udtalelse om Sloveniens stabilitetsprogram for 2018 (EUT C 320 af 10.9.2018, s. 103).

³ Basisscenariet er baseret på Kommissionens forårsprognose 2020. Efter 2021 antages det, at der vil ske en gradvis tilpasning af finanspolitikken i overensstemmelse med den økonomiske og finanspolitiske samordning og rammerne for overvågning i EU. Fremskrivningerne af realvæksten i BNP er foretaget efter den såkaldte EPC/OGWG T+10-metode. Den bygger på følgende antagelser: Den faktiske (reale) vækst i BNP drives af den potentielle vækst og påvirkes af eventuelle yderligere planlagte finanspolitiske justeringer (gennem den finanspolitiske multiplikator). Inflationen antages gradvist at nærme sig 2 %. Renterne fastsættes i overensstemmelse med finansmarkedernes forventninger. I det negative scenarie antages renterne at stige (med 500 basispoint) og BNP-væksten at falde (med -0,5 procentpoint) i forhold til basisscenariet (over prognosens tidshorizont).

Figur 1. Gældskvote, Slovenien, i % af BNP

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

4.5 Andre forhold, som medlemsstaten finder relevante

Den 12. maj 2020 fremsendte de slovenske myndigheder et brev vedrørende relevante forhold, jf. artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1467/97. Analysen i de foregående afsnit dækker allerede de vigtige forhold, som myndighederne gør opmærksom på.

5. KONKLUSIONER

Ifølge stabilitetsprogrammet forventes Sloveniens offentlige underskud i 2020 at nå op på 8,1 % af BNP, hvilket er over og ikke tæt på traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. Den forventede overskridelse af referenceværdien betragtes som exceptionel og i øjeblikket som midlertidig.

Den offentlige bruttogæld udgjorde 66,1 % af BNP ved udgangen af 2019, hvilket er over traktatens referenceværdi på 60 % af BNP. Slovenien overholdt gældsreduktionsmålet i 2019.

I overensstemmelse med traktaten og stabilitets- og vækstpagten indeholder denne rapport også en analyse af relevante forhold.

Som præciseret i artikel 2, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1467/97, for så vidt angår opfyldelsen af underskudskriteriet i 2020, kan der, eftersom den offentlige gældskvote overstiger referenceværdien på 60 %, og den dobbelte betingelse ikke er opfyldt — dvs. at underskuddet fortsat er tæt på referenceværdien, og at overskridelsen af referenceværdien er midlertidig — ved vurderingen af, om Slovenien overholder underskudskriteriet ikke tages hensyn til disse relevante forhold i faserne forud for, at det fastslås, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

Overordnet set fremgår det af analysen, at underskudskriteriet som defineret i traktaten og forordning (EF) nr. 1467/1997 ikke er opfyldt.